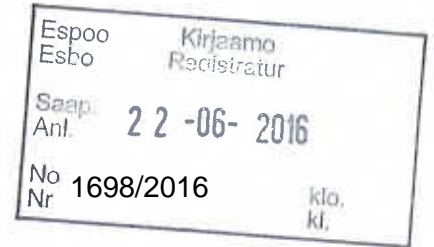

Maakuntahallitus

Espoon kaupunki
PL 1
02070 Espoon kaupunki

1698/10.03.00/2016

Lausunto Esbogård Ab:n maa-ainesten ottolupahakemuksesta Espoon kaupungin Peringin kylässä osille kiinteistöjä RN:ot 1:15, 2:17 ja 3:21 sekä osalle kiinteistöä RN:o 3:15 Järvikylän kylässä

Tiivistelmä

Alueella, jonne haetaan lupaa maa-ainesten ottamiseen, on voimassa Espoon eteläosien yleiskaava. Maa-aineslupaharkinnassa on katsottava, että ottotoiminto ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Lainvoimaiset maakuntakaavat ovat ohjeena alueen yleiskaavaa muutettaessa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Suunniteltu ottotoiminta ei ole maakuntakaavassa osoitettujen merkintöjen (kiviainesvarantomerkintä, EJ1, EY ja voimajohto 110 kV) vastainen, eikä vaikeuta näiden merkintöjen toteuttamista. Siltä osin, kuin hanke ulottuu maakuntakaavan ns. valkoiselle, tulee maa-aineslain mukaisessa lupaharkinnassa selvittää edellytykset ottoalueen supistamiseen sekä valkoisten alueiden suunnittelumääräyksessä esitettyjen asioiden huomioimiseen lupamääräyksissä.

Asian vireilletulo

Espoon kaupunki on pyytänyt Uudenmaan liiton lausuntoa Esbogård Ab:n maa-aineslain mukaisesta hakemuksesta maa-ainesten ottamiseen Espoon kaupungin Peringin kylässä osille kiinteistöjä RN:ot 1:15, 2:17 ja 3:21 sekä osalle kiinteistöä RN:o 3:15 Järvikylän kylässä.

Asian taustat

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely

Uudenmaan liitto on antanut Esbogård Ab:lle maa-ainestointihankkeen

YVA-ohjelmasta vastuualueen johtajan lausunnon 12.6.2014. Lausunnossa todettiin mm., että koska kyseessä on seudullisen kokoluokan hanke, on arvioinnissa kiinnitettävä erityistä huomiota sen seudullisiin vaikutuksiin ja siihen, miten se toteuttaa maakuntakaavoissa esitettyä maankäyttöä.

Uudenmaan liitto täydensi maakuntahallituksen päätökseen § 89 23.6.2014 perustuen lausuntoa siltä osin, että siihen lisättiin seuraava tulkinta hankkeen suhteesta maakuntakaavan valkoiseen alueeseen. "YVA-ohjelmassa esitetty aluerajaus sijoittuu huomattavalta osin Uudenmaan maakuntakaavan valkoiselle alueelle, ja on siltä osin maakuntakaavan vastainen. Tämä tulee ottaa huomioon hankkeen valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa."

Uudenmaan liitto antoi hankkeen YVA-selostuksesta maakuntahallituksen lausunnon § 133 24.8.2015. Lausunnossa todetaan mm., että hankkeen sijoittumista huomattavalta osin maakuntakaavan valkoiselle alueelle ei ole riittävästi otettu huomioon hankevaihtoehtojen valmistelussa ja arviointiselostuksessa.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely on päättynyt, kun Uudenmaan ELY-keskus antoi yhteysviranomaisen lausunnon arviointiselostuksesta 9.9.2015. Yhteysviranomaisen lausunto on luettavissa osoitteessa www.ymparisto.fi

Maa-aineslaki

Maa-aineslaissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- kauniin maisemakuvan turmeltumista
- luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maakuntahallituksen lausunto

Hankkeen suunnittelualueen kaavatilanne

Alueella, jonne haetaan lupaa maa-ainesten ottamiseen, on voimassa Espoon eteläosien yleiskaava (2010). Suunnittelualue sijoittuu pääosin yleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle (M). Luoteisin osa suunnittelualueesta on yleiskaavan jätehuollon aluetta (EJ). Hankkeen kaakkoispuolelle sijoittuu kyläalue (AT). Alueella on osin vireillä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan tarkistus. Esitetyn laajuinen alue maa-ainesten ottoa varten vaikeuttaisi yleiskaavan tarkistusta. Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta on 8.6.2016 päättänyt toimenpidekiellosta mm. seuraavaa "määrää oheiseen kokouksessa korjattuun liitekarttaan

merkityllä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan alueella maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n nojalla toimenpiderajoituksen siten, että toimenpiderajoite on voimassa viiden vuoden ajan." Tämä rajaus käsittää osan nyt haetusta maa-ainesten ottoalueesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32§:ssä säädetään maakuntakaavan oikeusvaikutuksista muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan seuraavasti:

"Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta."

Hankealueen lainvoimaiset maakuntakaavat Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava ovat ohjeena, mikäli alueen yleiskaavaa muutetaan.

Hankkeen laajuus

Maa-aineslain mukaista lupaa haetaan alueelle, jonka pinta-ala on 36,2 hehtaaria. Varsinaisten louhinta-alueiden (alueet A, B ja C) yhteispinta-ala on 20,3 hehtaaria. Ottolupaa haetaan 10 vuodeksi. Hankkeen kokonaisottomääräksi on arvioitu 4,5 milj. m³kr. Hankkeen suunnittelualueeseen kuuluu myös suojavyöhykettä, jossa ei ole ottamiseen liittyviä toimintoja.

Hankkeen jatkosuunnittelu on edennyt ympäristövaikutusten arviointimenettelyn johtopäätösten pohjalta. Maa-aineslain mukaista lupaa haetaan nyt pienemmälle alueelle kuin mitä ympäristövaikutuksia arvioitiin vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 ja mm. Halujärveä lähinnä olevalla louhinta-alueella on luovuttu syvälouhinnasta.

Hankkeen suhde maakuntakaavan merkintöihin

Maa-ainesluvan ottamisalue sijoittuu osittain Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan alueelle, jonne on osoitettu ominaisuusmerkintä "Alue, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja". Yli puolet suunnittelualueesta sijoittuu valkoiselle alueelle. Kiviainesmerkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä sora-, hiekka- tai kalliokiviainesvaroja. Merkintä on ominaisuusmerkintä ilman tarkkaa aluerajausta. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä ja ne tarkentuvat arvioitaessa edellytyksiä maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

Maa-ainesluvan ottamisalue rajautuu pohjoisreunaltaan Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettuun jätteenkäsittelyalueeseen EJ1 sekä Uudenmaan maakuntakaavassa osoitettuun erityisalueeseen EY, jonka kuvaus on seuraava: "Merkinnällä osoitetaan erityisalueet Espoon Ämmässuon kaatopaikkaan rajoittuvassa Kulmakorvessa ja Vantaan

lentokenttäalueeseen rajoittuvassa Lavangossa. Alueille voidaan suunnitella useita erilaisia erityistoimintoja, jotka sopeutuvat ympäröivään maankäyttöön.”

Suunnittelualan poikki kulkee Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa viivamerkinnällä osoitettu 110 kV voimajohto.

Suunniteltu ottotoiminta ei ole maakuntakaavassa osoitettujen merkintöjen (kiviainesvarantomerkintä, EJ1, EY ja voimajohto 110 kV) vastainen, eikä vaikeuta näiden merkintöjen toteuttamista.

Hankkeen suhde maakuntakaavan ns. valkoiseen alueeseen

Maa-ainesluvan ottamisalue sijoittuu osittain maakuntakaavan ns. valkoiselle alueelle, jolla on voimassa Helsingin seudun valkoisia alueita koskeva suunnittelumääräys. Maakuntakaavan valkoiselle alueelle osoitettu louhintaan tarkoitettu alue on pinta-alaltaan 7,8 hehtaaria. Ottomäärä tältä osin on 650 000 m³kr.

Suunnittelumääräyksen mukaan ”Alue, jossa maakuntakaavakartalle ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. On pohdittava, onko laaja louhinta vaikutuksiltaan paikallista ja otettava huomioon maakunnalliset viheryhteydet, joita ei saa heikentää. Alueella on Espoon keskuspuistosta Kirkkonummen metsiin yhdistävä maakunnallinen metsäinen viherkäytävä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista.” On selvitettävä vaikutukset alueen elinkeinotoimintaan, kuten ratsastukseen ja alueen eteläpuolelle suunnitellun kyläalueen (AT) toteutumiseen.

Siltä osin, kuin hanke ulottuu maakuntakaavan ns. valkoiselle alueelle tulee maa-aineslain mukaisessa lupaharkinnassa selvittää edellytykset ottoalueen supistamiseen sekä valkoisten alueiden suunnittelumääräyksissä esitettyjen asioiden huomioimiseen lupamääräyksissä. Maa-aineisten oton ja ennen aiottuun lopputilanteeseen pääsemistä tarvittavien täyttöjen aiheuttama rekkaliikenne ei saa häiritä alueen elinkeinotoimintaa, asumista tai vapaa-ajan asumista. Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristösuojelusta (800/2010 § 3) on toteuduttava toiminnassa.

Ossi Savolainen
maakuntajohtaja

Paula Autioniemi
maakuntahallituksen sihteeri

